

คําอวยพาก

ก.m.m 2363

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

รหัสเรื่อง : ส 9054

รับที่ : ช 7114/56 วันที่ ๗

วันที่ : ๒๐ พ.ค. ๕๖ เวลา : ๒๐:๒๒

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๙๐๔/๑๗๐

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขออนุมัติโครงการความร่วมมือจัดทำข้อเสนอนโยบายด้านการศึกษาของประเทศไทย
โดย UNESCO ร่วมกับ OECD

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณา

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๙๐๔/๑๗๐๐
ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๖

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี กรณี การขออนุมัติโครงการความร่วมมือจัดทำข้อเสนอนโยบายด้านการศึกษาของประเทศไทย โดย UNESCO ร่วมกับ OECD ที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอ โดยสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีประเมินการว่า จะเสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีในวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ความละเอียดทราบแล้ว นั่น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวซึ่งประกอบด้วย (๑) ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา และ องค์การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (Agreement among the Government of the Kingdom of Thailand and the Organisation for Economic Co-operation and Development and the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) (๒) ความตกลงเกี่ยวกับประมวลสามหารบการดำเนินโครงการระหว่างองค์การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ กับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย โดยสำนักงานเลขานุการสภาพการศึกษา (Funds-in-Trust Project Agreement between the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization and the Government of the Kingdom of Thailand Represented by the Office of the Education Council) และ (๓) ข้อกำหนดลักษณะและเงื่อนไขการดำเนินงานวิจัย (TOR) โครงการความร่วมมือจัดทำข้อเสนอนโยบายด้านการศึกษาของประเทศไทย โดย UNESCO และ OECD ประกอบกับมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๔ และหลักเกณฑ์การพิจารณา ความหมายและองค์ประกอบของคำว่าหนังสือสัญญาตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๖-๗/๒๕๕๑ แล้ว มีความเห็นดังนี้

(๑) ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา และองค์การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ

ความตกลงดังกล่าวได้จัดทำขึ้นระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) และองค์การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ซึ่งเป็นองค์การระหว่างประเทศ มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดให้ OECD และ UNESCO จัดทำข้อเสนอนโยบายด้านการศึกษาของประเทศไทยเพื่อสร้างความเข้มแข็งของระบบ

การศึกษาและการพัฒนาความสามารถของบุคลากร และประเทศไทยจะสนับสนุนเงินในการดำเนินการจำนวน ๒๕๔,๐๐๐ ยูโร โดย OECD และ UNESCO จะเป็นเจ้าของสิทธิ์ในผลงาน (final report) ส่วนรัฐบาลไทยจะได้รับสิทธิ์ในการทำสำเนา ใช้ และแจกผลงานภายใต้วัตถุประสงค์ที่มิใช่ในเชิงพาณิชย์ รวมทั้งให้ใช้บริการอนุญาโตตุลาการในการระจัดข้อพิพาทที่เกิดขึ้นภายใต้ความตกลงฯ และลงถึงความมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างกันตามกฎหมายระหว่างประเทศ จึงเข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฯ แต่โดยที่เนื้อหาของความตกลงฯ เป็นเพียงการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบในการดำเนินงานจัดทำข้อเสนอนโยบายด้านการศึกษาของประเทศไทย สำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินการมาจากการงบประมาณของสำนักงานเลขานุการสถาการศึกษา กรณีจึงไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาที่ต้องเสนอขอความเห็นชอบของรัฐสภาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญฯ

(๒) ความตกลงเกี่ยวกับงบประมาณสำหรับการดำเนินโครงการระหว่างองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ กับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย โดยสำนักงานเลขานุการสถาการศึกษา

ความตกลงดังกล่าวจัดทำขึ้นระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับ UNESCO ซึ่งเป็นองค์กรระหว่างประเทศ มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดขอบเขตหน้าที่ของ UNESCO ในการจัดทำข้อเสนอด้านนโยบายการศึกษาของประเทศไทย วงเงิน รายละเอียด เงื่อนไขในการจ่ายเงินให้แก่ UNESCO การให้เอกสารสิทธิ์และความคุ้มกันให้แก่ UNESCO ทรัพย์สิน และบุคลากรของ UNESCO รวมทั้งการยกเว้นภาษีและค่าธรรมเนียมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินโครงการ ตลอดจนการอำนวยความสะดวกในการเข้าหรือออกจากระหว่างประเทศไทย แสดงถึงความมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างกันตามกฎหมายระหว่างประเทศ จึงเข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฯ แต่โดยที่เนื้อหาของความตกลงฯ เป็นเพียงการกำหนดขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบในการดำเนินการระหว่างกัน ส่วนการให้เอกสารสิทธิ์และความคุ้มกัน การยกเว้นภาษีและค่าธรรมเนียม ตลอดจนการอำนวยความสะดวกในการเข้าหรือออกจากระหว่างประเทศไทย เป็นกรณีที่สามารถดำเนินการได้ตามกฎหมายภายในของประเทศไทย ได้แก่ พระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสหประชาชาติ และทบทวนการดำเนินภารกิจในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๔ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชกำหนดพิกัดอัตราคุลากากร พ.ศ. ๒๕๓๐ กรณีจึงไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาที่ต้องเสนอขอความเห็นชอบของรัฐสภาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญฯ

(๓) ข้อกำหนดลักษณะและเงื่อนไขการดำเนินงานวิจัย (TOR) โครงการความร่วมมือ จัดทำข้อเสนอนโยบายด้านการศึกษาของประเทศไทย โดย UNESCO และ OECD

ข้อกำหนดดังกล่าวมีสาระสำคัญเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขต และระเบียบวิธีการดำเนินงานวิจัยของฝ่ายไทย UNESCO และ OECD ในการจัดทำข้อเสนอนโยบายด้านการศึกษาของประเทศไทย ระยะเวลาการดำเนินการ งบประมาณ เงื่อนไขการจ่ายเงิน รวมทั้งการส่งมอบและตรวจสอบงาน ซึ่งเป็นเพียงรายละเอียดในการดำเนินการตามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา และองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ โดยไม่มีการลงนาม จึงไม่เข้าลักษณะเป็นการจัดทำหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฯ

อนึ่ง โดยที่ผู้ที่จะลงนามในความตกลงทั้งสูงฉบับตาม (๑) และ (๒) คือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีฯ มอบหมาย มิใช่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ จึงสมควรที่คณะกรรมการรัฐมนตรีจะได้มอบหมายให้กระทรวงต่างประเทศจัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้แก่ผู้ลงนามในความตกลงดังกล่าวด้วย

นอกจากนี้ สำนักงานฯ มีข้อสังเกตเพิ่มเติมเกี่ยวกับโครงการความร่วมมือจัดทำข้อเสนอด้านนโยบายของประเทศไทยโดย UNESCO และ OECD ว่าการกำหนดให้ UNESCO และ OECD เป็นเจ้าของสิทธิ์ในรายงานผลการจัดทำข้อเสนอนโยบายด้านการศึกษาของประเทศไทย ส่วนประเทศไทยจะได้รับเพียงสิทธิ์ในการทำสำเนา ใช้ และแจกผลงานภายใต้วัตถุประสงค์ที่มิใช่ในเชิงพาณิชย์เท่านั้น (ข้อ ๔ ของความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา และองค์การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ) อาจไม่เหมาะสม เนื่องจากรัฐบาลไทยเป็นผู้ว่าจ้างให้มีการศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอัษพร จารุจินดา)
เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักกฎหมายต่างประเทศ
โทร. ๐ ๒๖๒๐ ๗๖๒๙ (นางกัญจนารณ์ฯ)
โทรสาร ๐ ๒๒๕๐ ๘๕๒๖
www.krisdika.go.th
www.lawreform.go.th